

RIS2000/2001

dostop do interneta v gospodinjstvih

Ljubljana, junij, 2001

POVZETEK

V juniju 2001 je bila izvedena telefonska anketa RIS, kjer je bil podrobno analiziran dostop do interneta v gospodinjstvih. Povzamemo lahko naslednje:

- Skoraj četrtina (24%) vseh slovenskih gospodinjstev ima dostop do interneta. Ta delež predstavlja dobro polovico (54%) tistih gospodinjstev, ki že imajo osebni računalnik (PC poseduje 46% vseh gospodinjstev).
- Zaradi hitre širitev interneta med gospodinjstvi v zadnjih letih vsi ponudniki dostopa do interneta beležijo hitro rast. V relativnem smislu pa se nakazuje, da se je delež Siola ustalil (okoli polovice). Podobno velja za Arnes (okoli tretjine). Videti je, da imajo največjo rast ostali ponudniki (Kiss in zasebna podjetja).
- V gospodinjstvih z več PC-ji v tretjini primerov nimajo dostopa do interneta, v tretjini primerov ima dostop le en PC, v tretjini primerov pa dva ali več. V gospodinjstvih, kjer do interneta lahko dostopajo iz več računalnikov, imajo večinoma dva internet priključka.
- Med gospodinjstvi, ki že imajo dostop do interneta, jih je tretjina že razmišljala o zamenjavi ponudnika, o boljšem dostopu ali o dodatnem priključku, vendar le tretjina le-teh načrtuje to izvesti v pol leta.
- V celoti razmišlja o nakupu/zamenjavi internet priključka 32% slovenskih gospodinjstev (16% gospodinjstev je že priključenih na internetno omrežje in ne razmišlja o tem, 51% pa ni priključenih in ne razmišljajo o tem), od tega četrtina (8%) v naslednje pol leta. Glavnino tistih, pri katerih je prisotna namera za nakup/zamenjavo internet priključka, predstavljajo gospodinjstva brez priključka; gospodinjstva s priključkom predstavljajo okoli tretjino vseh respondentov z nakupnimi namerami.
- Med gospodinjstvi brez dostopa do interneta o internet priključku največ razmišljajo tam, kjer že imajo PC in anketirana oseba PC tudi uporablja – dve tretjini takih gospodinjstev (68%) je že razmišljalo o dostopu, od teh tretjina (31%) v naslednje pol leta. Med gospodinjstvi, ki še nimajo PC-ja, pa je o uporabi interneta razmišljala slaba tretjina (27%), od tega petina v naslednje pol leta.
- Gospodinjstva z dostopom, ki načrtujejo dodatni priključek oziroma zamenjavo, v največji meri načrtujejo kabelski dostop, sledi ISDN, v manjši meri pa navadni klicni modem ali za ADSL. Drugače je pri gospodinjstvih, ki načrtujejo nakup prvega priključka – večinoma načrtujejo navaden klicni dostop, sledi ISDN; redkeje ADSL ali kabelski dostop.
- Osebe, ki jih uporaba interneta na domu ne zanima, kot razlog navajajo predvsem visoke stroške in tudi majhno zanimanje (kar je v največji meri posledica skromnih vsebin). Precej opazni so tudi predsodki o zapleteni uporabi, pri starejši populaciji pa je prisotno tudi mnenje, da so prestari, vendar tudi pri njih to ni največja ovira za neuporabo.
- V segmentu, ki razmišlja o dostopu in uporabi interneta doma, se kot ovire pojavljajo predvsem stroški (na prvem mestu stroški PC-ja, pa tudi tekoči stroški uporabe). V manjši meri se navaja tudi premalo uporabnih vsebin v slovenskem jeziku (predvsem starejši, manj izobraženi). Študenti navajajo tudi nerazumevanje drugih članov gospodinjstva.
- Respondenti, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta in ga tudi uporabljajo, izpostavljajo kot oviro za intenzivnejšo uporabo predvsem stroške in počasnost dostopa, delno tudi pomanjkanje časa (predvsem vodstveni delavci in podjetniki). Šolajoče generacije izpostavljajo tudi pomanjkanje PC-jev in posledično omejevanje uporabe s strani drugih članov gospodinjstva, posebej visoka ovira pa so stroški.
- Ovire za uporabo interneta v gospodinjstvih se med segmenti močno razlikujejo. Razloge je zato treba najprej razlikovati v osmih osnovnih segmentih, ki so opredeljeni z (ne)zanimanjem za uporabo interneta ter s posedovanjem PC-ja oziroma interneta v gospodinjstvu. Navedeni segmenti pa se še nadalje razlikujejo glede na sociodemografske skupine (status, starost, izobrazba).

KAZALO

1. METODOLOGIJA.....	7
2. INTERNET V GOSPODINJSTVIH.....	8
2.1. GOSPODINJSTVA Z DOSTOPOM	8
2.1.1. <i>Dostop do interneta</i>	9
2.1.2. <i>Ponudniki dostopa</i>	10
2.1.3. <i>Nakupne namere med gospodinjstvi z dostopom.....</i>	12
2.1.4. <i>Respondenti, ki imajo glavni dostop do interneta drugje.....</i>	15
2.2. GOSPODINJSTVA BREZ DOSTOPA DO INTERNETA	16
2.2.1. <i>Gospodinjstva z računalnikom, ki ga anketirani osebno uporablja.....</i>	16
2.2.2. <i>Gospodinjstva z računalnikom, ki ga anketirani osebno ne uporablja</i>	18
2.2.3. <i>Gospodinjstva, ki ne posedujejo osebnega računalnika.....</i>	19
2.2.4. <i>Podrobne nakupne namere v gospodinjstvih brez dostopa</i>	21
2.2.5. <i>Sumarni pregled nakupnih namer</i>	24
3. OVIRE ZA UPORABO INTERNETA V GOSPODINJSTVIH	26
3.1. GOSPODINJSTVA, KI ŠE NE RAZMIŠLJAJO O DOSTOPU DO INTERNETA	26
3.2. GOSPODINJSTVA, KI ŽE RAZMIŠLJAJO O DOSTOPU DO INTERNETA	29
3.3. GOSPODINJSTVA Z DOSTOPOM DO INTERNETA	31
3.4. SUMARNI PREGLED	34

KAZALO TABEL, SLIK IN RAZPREDELNIC

Slika 1: Dostop do interneta od doma (Telefonska anketa RIS2001-februar, spletna anketa RIS2001-september)	8
Slika 2: Glavni dostop do interneta (Telefonski anketi RIS200-november in RIS2001-februar).....	8
Slika 3: Dostop do interneta v slovenskih gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik (junij 2001, n=129).....	9
Tabela 2: Število računalnikov s hkratnim dostopom do interneta v slovenskih gospodinjstvih z več kot enim osebnim računalnikom (junij 2001, n=129).	9
Slika 4: Ponudniki dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih, v grafu niso upoštevani odgovori ne vem (november 2000, n=486; junij 2001, n=54).....	10
Tabela 3: Ponudniki dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih (november 2000, n=543; junij 2001, n=69)	10
Tabela 4: Ponudniki dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih (junij 2001, n=69) ...	11
Slika 6: Namere v slovenskih gospodinjstvih z dostopom do interneta (junij 2001, n=69)	12
Tabela 5: Namere do ponudnikov dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih z dostopom do interneta (junij 2001, n=69)	12
Tabela 6: Namere v slovenskih gospodinjstvih z dostopom do interneta (junij 2001, n=21) .	12
Tabela 7: Dostop do interneta v gospodinjstvih, ki imajo računalnik in *lojalnost do ponudnikov dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih glede na (sociodemografske) značilnosti respondentov (junij 2001).....	13
Tabela 8: Razmišljanje o zamenjavi/nakupu internt priključka glede na ponudnike dostopa (junij 2001, n=21).....	14
Tabela 9: Način načrtovanega dostopa do interneta v gospodinjstvih z dostopom (junij 2001, n=6)	14
Slika 7: Uporaba interneta od doma med uporabniki, ki do interneta dostopajo tudi od drugod (junij 2001, n=22)	15
Tabela 10: Uporaba interneta od doma med uporabniki, ki do interneta dostopajo tudi od drugod (junij 2001, n=22)	15
Tabela 11: Uporaba interneta od doma med uporabniki, ki do interneta dostopajo tudi od drugod (junij 2001, n=9)	15
Slika 8: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, kjer anketirani osebno uporablja računalnik, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=39).....	16
Tabela 12: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik, ki ga anketirani osebno uporablja, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=39).	16
Tabela 13: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik, ki ga anketirani osebno uporablja, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=26).	16
Tabela 14: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik, ki ga anketirani osebno uporablja, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=39).	17
Slika 9: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, kjer anketirani osebno ne uporablja računalnika (junij 2001, n=39)	18
Tabela 15: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, kjer anketirani osebno ne uporablja računalnika (junij 2001, n=21)	18
Slika 10: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika (junij 2001, n=163).....	19
Tabela 16: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika (junij 2001, n=163).....	19
Tabela 17: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika (junij 2001, n=45).....	19

Tabela 18: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika, glede na (sociodemografske) značilnosti respondentov (junij 2001).....	20
Slika 11: Načrtovanje dostopa v gospodinjstvih brez priključka, ki jih dostop do interneta zanima (junij 2001, n=73)	21
Tabela 19: Načrtovanje dostopa v gospodinjstvih brez priključka, ki jih dostopdo interneta zanima (junij 2001, n=73)	Error! Bookmark not defined.
Tabela 20: Način dostopa do interneta v gospodinjstvih, ki še nimajo dostopa do interneta, a ga nameravajo nabaviti v roku pol leta (junij 2001, n=18).....	21
Tabela 21: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73) in način dostopa do interneta v gospodinjstvih, ki še nimajo dostopa do interneta, a ga nameravajo nabaviti v roku pol leta (junij 2001, n=18).....	22
Slika 12: Potencialna uporaba interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo (junij 2001, n=164).....	23
Tabela 22: Potencialna uporaba interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo (junij 2001, n=164).....	23
Slika 13: Nakupne namere glede dostopa do interneta od doma (junij 2001, n=292).....	24
Tabela 23: Nakupne namere glede dostopa do interneta od doma (junij 2001, n=292)	24
Razpredelnica 1: Uporaba interneta v slovenskih gospodinjstvih.....	25
Slika 14: Ovire med respondenti, ki interneta ne uporabljajo in ne razmišljajo o uporabi od doma (junij 2001, n=164)	26
Slika 15: Ovire za uporabo interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo in tudi ne razmišljajo o uporabi (junij 2001, n=164)	26
Tabela 24: Ovire za uporabo interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo in tudi ne razmišljajo o uporabi (junij 2001, n=164)	27
Tabela 25: Potencialna uporaba interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo ter ovire za uporabo interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo in tudi ne razmišljajo o uporabi (junij 2001, n=164)	28
Slika 16: Pomembnost ovir za uporabo interneta od doma, med respondenti, ki še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73).....	29
Slika 17: Pomembnost ovir za uporabo interneta od doma, ki še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73)	29
Tabela 26: Pomembnost ovir za uporabo interneta od doma, ki še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73)	29
Tabela 27: Pomembnost ovir za uporabo interneta od doma, kjer še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73)	30
Slika 18: Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69).....	31
Slika 19: Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69).....	31
Tabela 28: Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69).....	32
Tabela 29: Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69).....	33
Razpredelnica 2: Ovire za uporabo interneta od doma (junij 2001)	34

1. METODOLOGIJA

Čas anketiranja

Anketiranje je potekalo v telefonskem studiu CATI CENTRA v Ljubljani v juniju 2001.

Vzorec in ciljna populacija

Anketirane so bile osebe, stare med 10 in 75 let. Vzorec telefonskih številk je bil izbran sistematično (enostavni slučajni vzorec) iz tekočega stanja Telefonskega imenika Slovenije. Pri izboru osebe v gospodinjstvu je bila uporabljena metoda zadnjega rojstnega dne. Vzorec je velikosti $n = 906$, vendar je na večino vprašanj (osebni računalniki v gospodinjstvu) odgovarjalo 292 oseb.

Zbiranje podatkov

Uporabljeno je bilo računalniško podprt telefonsko anketiranje (CATI). Pri doseganju končnega anketiranca je bilo izvedenih do 12 klicev. Intervjuje so opravili posebej usposobljeni anketarji. Uporabljen je bil polni računalniško podprt sistem anketiranja (AutoCati), kar zagotavlja optimalno klicanje telefonskih številk, nadzor poteka intervjuja in preverjanje konsistentnosti odgovorov.

Analiza in uteževanje

Opravljena je bila metoda raking-a, in sicer na osnovi populacijskih podatkov o starosti, izobrazbi, spolu, regiji, naselju in statusu. Poleg navedenih spremenljivk (margin) je bila pri raking-u upoštevana tudi interakcija spola in starosti ter izobrazbe in zaposlitvenega statusa. V vseh navedenih kontrolnih spremenljivkah se torej vzorec ujema s slovensko populacijo. Uteži, ki so bile prevelike, smo prisekali. Uteženi vzorec se tako v izbranih kontrolnih spremenljivkah ujema s populacijo. Kljub podrobnemu uteževanju pa izkušnje kažejo, da lahko uteževanje odstrani približno polovico napake, ki nastaja zaradi neuravnoveženega vzorca.

Natančnost ocen

Ker gre pri analizah v glavnem za ocenjevanje populacijskih deležev, lahko intervale zaupanja vsakič ocenimo kot

$$P = p \pm se(p), \text{ kjer je } se(p) = \sqrt{(p(1-p)/n)}.$$

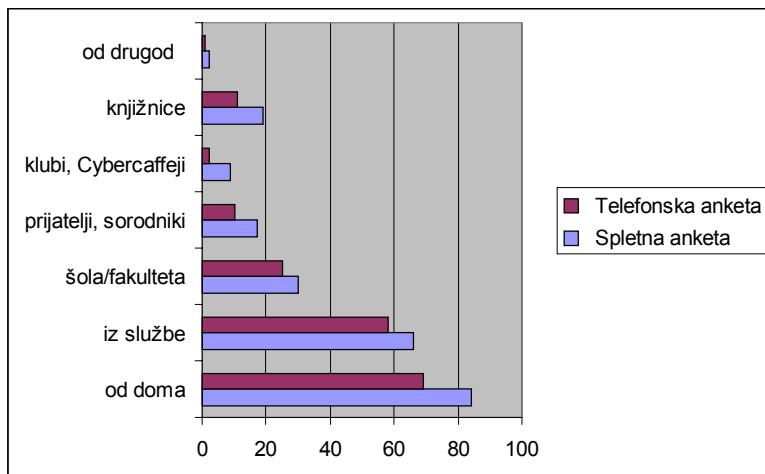
Zaradi relativno majhnega vzorca so nekatere ocene razmeroma nenatančne. Posebej velja to za ocene, ki se nanašajo na skupine velikosti pod 30 enot.

Stopnje značilnosti in intervali niso bili posebej ocenjeni, zato velja upoštevati splošno priporočilo, da so povsem natančne - koeficient variacije, $CV = se(p)/p < 0.10$ - le ocene, ki se nanašajo na skupine uporabnikov z več kot na = 90 enot v vzorcu. Manjše skupine so ocenjene slabše ($CV \approx 1/\sqrt{n}$), pri velikostih, manjših od na = 10 ($CV > 0.33$), pa so rezultati ilustrativni kvečjemu za rangiranje. Upoštevati velja, da lahko interval zaupanja ocenimo tudi s faktorjem $(1 \pm 2CV)$.

2. INTERNET V GOSPODINJSTVIH

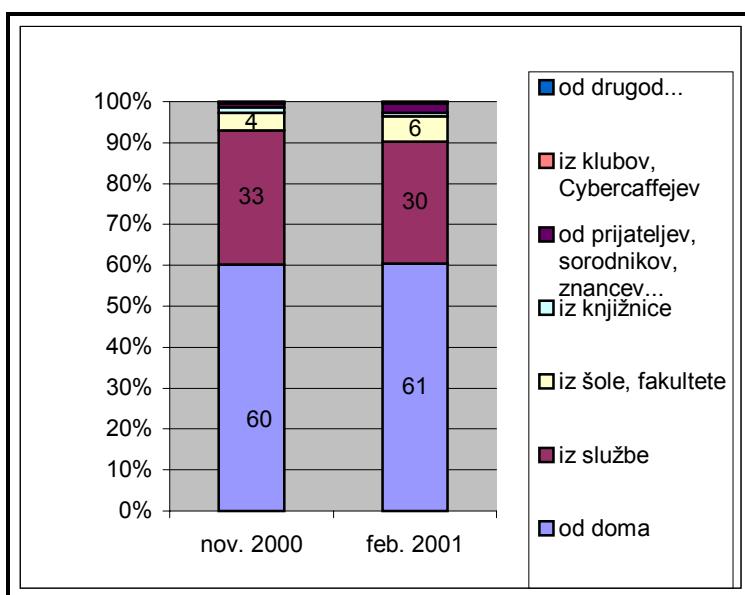
2.1. Gospodinjstva z dostopom

Dostop od doma je za uporabnike interneta v razvitih državah glavno mesto dostopa, in tako je tudi v Sloveniji. V telefonskih anketah se izkaže, da od doma dostopa okoli 70% uporabnikov interneta. V spletnih anketah, kjer sodelujejo bolj intenzivni uporabniki, pa je ta odstotek še višji (okoli 85% uporabnikov, ki dostopajo (tudi) od doma). Analiza pogostosti uporabe interneta potrjuje, da je dostop od doma *de facto* predpogoj za vsako resnejšo uporabo interneta.

Slika 1: Dostop do interneta od doma (Telefonska anketa RIS2001-februar, spletna anketa RIS2001-september)

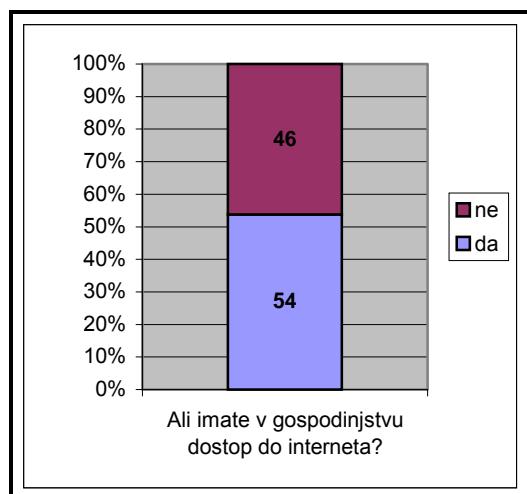
Za veliko večino uporabnikov je dostop od doma tudi glavni dostop do interneta. V spodnjem grafu je razvidno, da je delež uporabnikov, za katere je glavni dostop do interneta doma, razmeroma stabilen in je v Sloveniji razmeroma visok.

Slika 2: Glavni dostop do interneta (Telefonski anketi RIS200-november in RIS2001-februar)

2.1.1. Dostop do interneta

Dobra polovica respondentov, ki ima v gospodinjstvu vsaj en osebni računalnik, ima tudi dostop do interneta. Gre za torej za 24% slovenskih gospodinjstev (od skupno 46% vseh gospodinjstev s PC-jem).

Slika 3: Dostop do interneta v slovenskih gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik (junij 2001, n=129)

V tretjini gospodinjstev, ki imajo več kot en osebni računalnik, ima dostop do interneta samo en osebni računalnik, v slabih dveh petinah gospodinjstev pa dva ali več.

Tabela 1: Število računalnikov z dostopom do interneta v slovenskih gospodinjstvih z več kot enim osebnim računalnikom (junij 2001, n=22)

Koliko računalnikov v vašem gospodinjstvu pa ima dostop do interneta?	frekvenca (n)	delež (%)
Nobeden	6	29
1	8	34
2 ali več	8	37
Skupaj	22	100

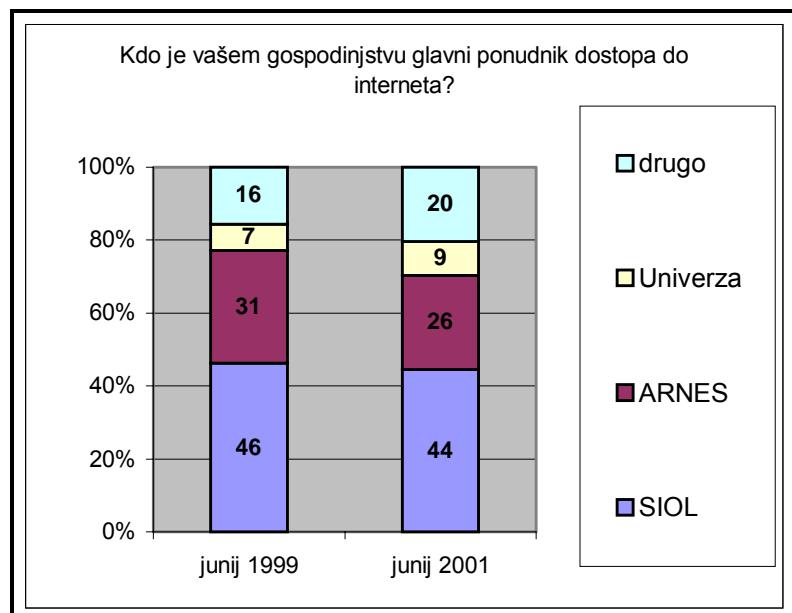
V dveh tretjinah gospodinjstev, kjer imata dostop do interneta vsaj dva računalnika, imata lahko oba hkrati dostop do interneta.

Tabela 2: Število računalnikov s hkratnim dostopom do interneta v slovenskih gospodinjstvih z več kot enim osebnim računalnikom (junij 2001, n=129).

Koliko teh računalnikov pa ima lahko hkrati dostop do interneta?	frekvenca (n)	delež (%)
eden	3	34
dva	5	66
skupaj	8	100

2.1.2. Ponudniki dostopa

V skoraj polovici gospodinjstev, ki imajo dostop do interneta, je ponudnik Siol, v skoraj tretjini pa Arnes. Iz grafa je razvidno, da sta se deleža Siola in Arnesa nekoliko zmanjšala, povečal pa se je delež uporabnikov, ki imajo drugega ponudnika dostopa do interneta.

Slika 4: Ponudniki dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih, v grafu niso upoštevani odgovori ne vem (november 2000, n=486; junij 2001, n=54)

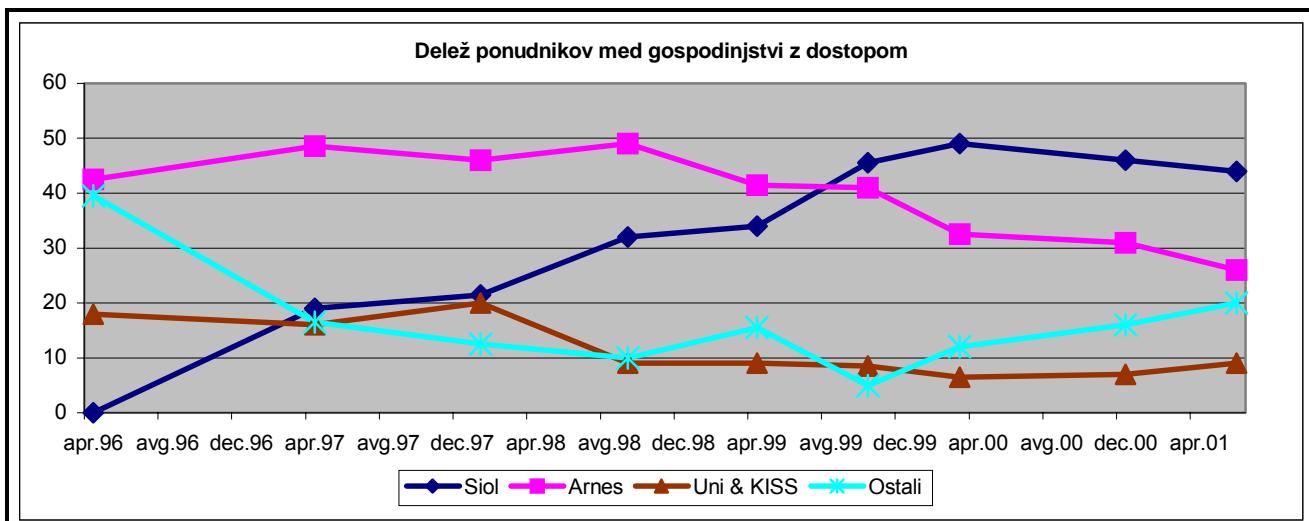
Tabela 3: Ponudniki dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih (november 2000, n=543; junij 2001, n=69)

Kdo je v vašem gospodinjstvu glavni ponudnik do interneta?	november 2000		junij 2001	
	delež (%)	frekvenca (n)	delež (%)	frekvenca (n)
SIOL	41	225	34	24
ARNES	28	150	20	14
Univerza	6	35	7	5
drugo	14	76	16	11
ne vem	10	57	23	16
skupaj	100	543	100	69

Upoštevati velja, da so deleži ocenjeni razmeroma nenatančno, vendar daje podobne rezultate tudi anketa po WWW, izvedena leta 2001.

Videti je, da od konca lanskega leta relativni delež Siola ne narašča. Razlike v padcu sicer ***niso statistično značilne***, čeprav jih zaznavamo že drugič zaporedoma. Videti je, da drugi ponudniki, vključno s KISSom in Univerzo, beležijo hitrejšo rast kot Siol.

Seveda pa se to nanaša na relativne deleže. Zaradi hitre širitve interneta med gospodinjstvi se seveda v absolutnem smislu povečujejo deleži vseh ponudnikov.

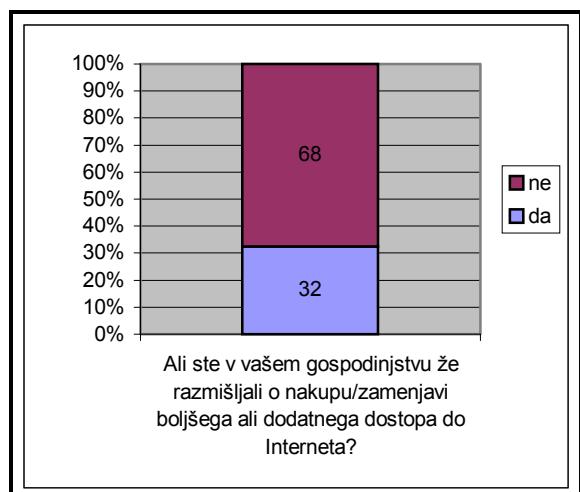
Slika 5: Delež ponudnikov dostopa do interneta od doma med uporabniki interneta (1996 - 2001)

Tabela 4: Ponudniki dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih (junij 2001, n=69)

Kdo pa je v vašem gospodinjstvu glavni ponudnik dostopa do interneta?	frekvenca (n)	delež (%)
SIOL	24	35
Arnes	14	21
KISS	3	5
Perftech	4	5
Boter	1	2
K2.net	2	2
Proline	1	2
Unistar	1	2
Amis.net	1	1
KRS Rotovž	1	1
Univerza v Ljubljani	1	1
Univerza v Mariboru	1	1
ne vem	16	23
skupaj	69	100

2.1.3. Nakupne namere med gospodinjstvi z dostopom

Tretjina gospodinjstev, ki že imajo dostop do interneta, razmišlja tudi že o zamenjavi tehnologije za dostop do interneta ali o nakupu dodatnega priključka za dostopanje do interneta, vendar pa od teh le tretjina načrtuje to v naslednjih šestih mesecih. Ponovimo, da se navedena kategorija torej nanaša bodisi na zamenjavo kot tudi na nakup dodatnega priključka.

Slika 6: Namere v slovenskih gospodinjstvih z dostopom do interneta (junij 2001, n=69)

Tabela 5: Namere do ponudnikov dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih z dostopom do interneta (junij 2001, n=69)

Ali ste v vašem gospodinjstvu že razmišljali o nakupu/zamenjavi boljšega ali dodatnega dosta...	frekvenca (n)	delež (%)
da	21	31
ne	45	65
ne vem	3	4
skupaj	69	100

Slaba tretjina gospodinjstev z dostopom do interneta, ki razmišlja o zamenjavi oziroma nakupu novega priključka za internet, namerava to storiti v roku pol leta.

Tabela 6: Namere v slovenskih gospodinjstvih z dostopom do interneta (junij 2001, n=21)

Ali ste že razmišljali o takem nakupu/zamenjavi v naslednjih 6 mesecih?	frekvenca (n)	delež (%)
da	6	29
ne	11	50
ne vem	4	20
skupaj	21	100

Spodnja tabela je zaradi majhnega vzorca zgolj ilustrativna. Upoštevati je namreč treba velikost podskupin. Tri četrtine gospodinjstev, ki imajo računalnik in kjer ima vsaj en član več kot srednješolsko izobrazbo, ima tudi dostop do interneta. Dve petini anketiranih, ki ima v gospodinjstvu dostop do interneta in ga uporabljajo večkrat dnevno, razmišlja o zamenjavi dostopa do interneta, od tega slabi dve petini nameravata to storiti v roku pol leta.

Tabela 7: Dostop do interneta v gospodinjstvih, ki imajo računalnik in njihove namere glede ponudnikov dostopa do interneta v slovenskih gospodinjstvih glede na (sociodemografske) značilnosti respondentov (junij 2001)

Gospodinjstva z dostopom do interneta	Ali imate v gospodinjstvu tudi dostop do interneta?		Ali ste v vašem gospodinjstvu že razmišljali o nakupu/zamenjavi boljšega ali dodatnega dostopa do interneta?			Ali ste že razmišljali o takem nakupu/zamenjavi v naslednjih 6 mesecih?		
	da	ne	da	ne	ne vem	da	ne	ne vem
SKUPAJ	33**	66	31	65	4	29	50	20
SPOL:								
Moški	40	58	35	60	4	35	49	15
Ženske	26	74	23	74	3	12	54	34
IZOBRAZBA:								
Srednja šola ali manj	24	76	32	63	5	29	46	25
Več kot srednja šola	75	25	28	72	0	33	67	0
STAROST:								
10 – 14 let	28	72	100	0	0	0	57	43
15 – 19 let	23	77	21	79	0	54	25	20
20 – 24 let	15	85	38	62	0	21	38	42
25 – 29 let	61	39	44	56	0	26	46	28
30 – 39 let	40	60	22	73	5	28	72	0
40 – 49 let	31	69	36	45	19	29	71	0
50 – 59 let	36	57	0	100	0	0	0	0
60 – 65 let	24	76	57	43	0	100	0	0
66 – 75 let	0	100	0	0	0	0	0	0
ZAPOSLENOST:								
Vodilni v podjetju	100	0	0	100	0	0	0	0
Lastnik podjetja, samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik,...)	60	40	14	86	0	0	100	0
Obrtnik, samostojni podjetnik	0	0	0	100	0	0	0	0
Uradnik, pisarniški delavec	32	68	60	30	10	10	90	0
Nezaposlen	0	100	100	0	0	100	0	0
Upokojenec	37	63	23	57	20	100	0	0
Osnovnošolec	31	69	67	33	0	0	57	43
Srednješolec	17	83	26	74	0	54	25	20
Študent	73	27	44	56	0	28	13	59
Drugo (delavec, gospodinja, kmet)	16	81	15	78	7	48	52	0
REGIJA:								
Osrednja slovenska	50	46	33	67	0	41	24	35
Štajerska in Pomurje	10	90	30	70	0	28	72	0
Savinjska regija in Zasavje	24	76	33	67	0	35	65	0
Gorenjska	44	56	48	52	0	16	54	30
Goriška in obalno kraška regija	26	74	0	100	0	0	0	0
Dolenjska in Posavje	64	36	24	43	33	0	100	0
ZNANJE ANGLEŠČINE								
ne znam	22	73	0	82	18	0	0	0
zelo malo znam	29	71	30	58	11	0	57	43
delno znam	36	64	23	77	0	0	100	0
v glavnem znam	35	65	41	56	3	20	52	28
znam tekoče	48	52	42	58	0	86	0	14
RAČUNALNIŠKE REVJE								
nikoli	24	73	31	55	14	29	50	22
zelo redko	30	70	27	73	0	11	61	28
včasih	52	48	34	66	0	44	42	13
pogosto	52	48	23	77	0	68	32	0
redno	0	100	65	35	0	0	67	33
POGOSTOST UPORABE								
večkrat dnevno	100	0	42	58	0	38	48	14
skoraj vsak dan	62	38	11	89	0	100	0	0
nekajkrat tedensko	32	68	43	57	0	17	59	24
nekajkrat mesečno	20	80	43	57	0	20	63	17
manj kot 1 krat na mesec	50	50	0	100	0	0	0	0

V spodnji tabeli so razvrščeni odgovori o nakupu oziroma zamenjavi ponudnika dostopa do interneta glede na obstoječega ponudnika dostopa. Nakazuje se, da o zamenjavi razmišlja manjšina gospodinjstev, še največ uporabniki KISS-a.

Tabela 8: Razmišljjanje o zamenjavi/nakupu internet priključka glede na ponudnike dostopa (junij 2001, n=21)

Ali ste v vašem gospodinjstvu že razmišljali o nakupu/zamenjavi boljšega ali dodatnega dostopa do interneta?	da	ne
Amis.net	-	1
Arnes	5	9
Boter	-	1
K2.net	-	2
KISS	3	1
KRS Rotovž	-	1
Perftech	1	3
Proline	-	1
SIOL	7	17
Univerza v Ljubljani	-	1
Univerza v Mariboru	1	-
Unistar	-	1
ne vem	7	9
skupaj	23	46

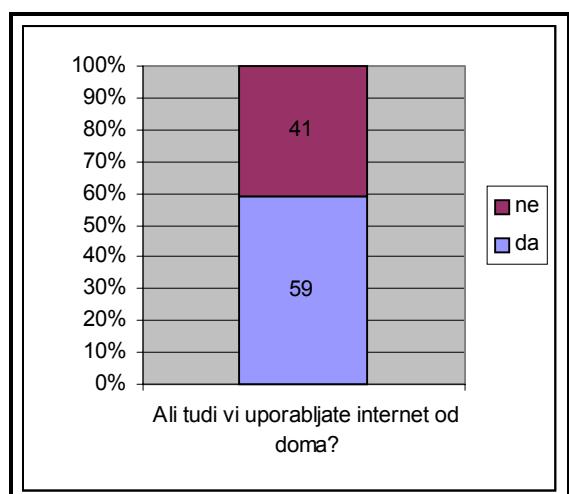
Gospodinjstva, ki že imajo dostop do interneta in ga nameravajo v roku pol leta zamenjati, bodo najbolj verjetno izbrala kabelski dostop do interneta, najmanj verjetno pa ADSL.

Tabela 9: Način načrtovanega dostopa do interneta v gospodinjstvih z dostopom (junij 2001, n=6)

Rekli ste, da nameravate v 6 mesecih nabaviti nov/dodatni dostop do interneta.	1 - sploh ni verjetno	2 -	3 - verjetno	4 -	5 - zagotovo	skupaj	povp. ocena	n	std. napaka
kabelski dostop	2	-	1	2	2	6	3,0	6	0,71
ISDN dostop	3	1	1	-	2	6	2,7	6	0,76
navadna klicni dostop	4	1	1	-	1	6	2,1	6	0,66
ADSL dostop	5	-	2	-	-	6	1,5	6	0,38

2.1.4. Respondenti, ki imajo glavni dostop do interneta drugje

Med tistimi, ki nimajo dostopa do interneta le doma, temveč tudi na drugih lokacijah (služba, šola), je dve petini takih, ki doma interneta ne uporabljajo.

Slika 7: Uporaba interneta od doma med uporabniki, ki do interneta dostopajo tudi od drugod (junij 2001, n=22)

Tabela 10: Uporaba interneta od doma med uporabniki, ki do interneta dostopajo tudi od drugod (junij 2001, n=22)

Ali tudi vi uporabljate internet od doma?	frekvenca (n)	delež (%)
da	13	59
ne	9	41
skupaj	22	100

Polovica uporabnikov interneta, ki imajo dostop do interneta tudi od doma, vendar ga ne uporabljajo, je že razmišljala tudi o uporabi od doma.

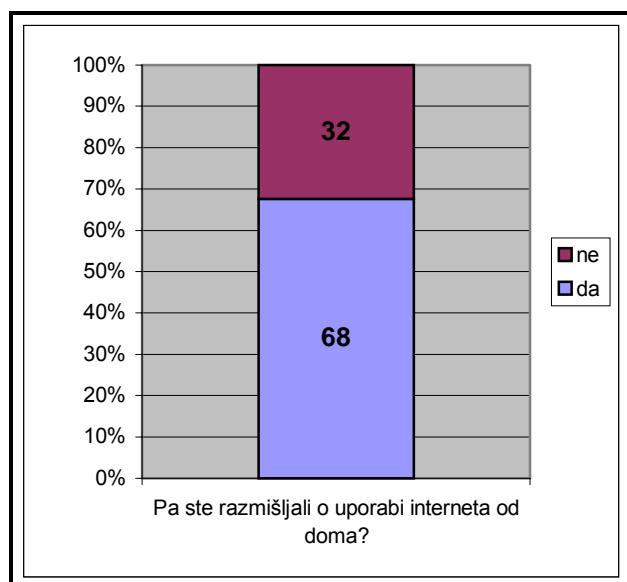
Tabela 11: Uporaba interneta od doma med uporabniki, ki do interneta dostopajo tudi od drugod (junij 2001, n=9)

Pa ste o tem že razmišljali?	frekvenca (n)	delež (%)
da	5	51
ne	4	49
skupaj	9	100

2.2. Gospodinjstva brez dostopa do interneta

2.2.1. Gospodinjstva z računalnikom, ki ga anketirani osebno uporablja

V slabi tretjini gospodinjstev, kjer anketirani osebno uporablja računalnik, nimajo pa dostopa do interneta, so že razmišljali o uporabi interneta od doma.

Slika 8: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, kjer anketirani osebno uporablja računalnik, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=39)

Tabela 12: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik, ki ga anketirani osebno uporablja, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=39)

Pa ste razmišljali o uporabi interneta od doma?	frekvenca (n)	delež (%)
Da	26	68
Ne	12	32
Skupaj	39	100

Tretjina anketiranih, ki v gospodinjstvu imajo računalnik in ga tudi osebno uporabljajo, nimajo pa dostopa, vendar o tem že razmišljajo, si namerava dostop omisliti v roku pol leta.

Tabela 13: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik, ki ga anketirani osebno uporablja, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=26)

Rekli ste, da vas zanima uporaba Interneta od doma. Pa morda nameravate nabaviti dostop od doma v naslednjih 6 mesecih?	frekvenca (n)	delež (%)
da	8	31
ne	12	45
ne vem	6	24
skupaj	26	100

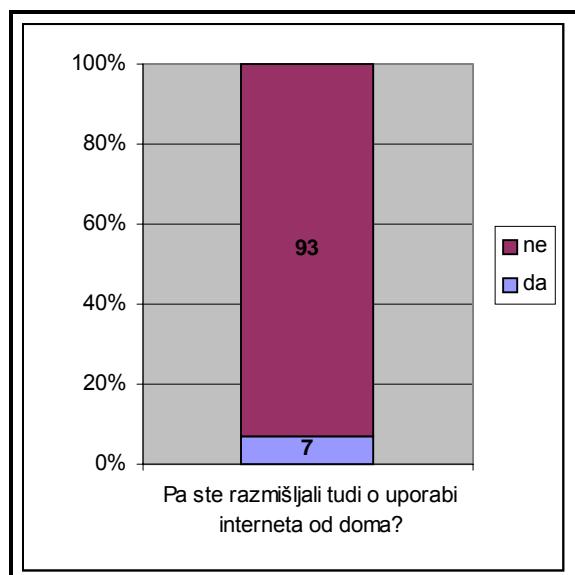
Iz tabele npr, razberemo, da je več moških kot žensk že razmišljalo o uporabi interneta od doma, polovica moških, ki so o tem že razmišljali, pa namerava priti do dostopa v roku pol leta.

Tabela 14: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki posedujejo osebni računalnik, ki ga anketirani osebno uporablja, nimajo pa dostopa do interneta (junij 2001, n=39)

Anketirani osebno uporablja PC doma, nima pa dostopa do interneta.	Pa ste razmišljali o uporabi interneta od doma?		Pa morda nameravate nabaviti dostop od doma v naslednjih 6 mesecih?		
	da	ne	da	ne	99
SKUPAJ	68	32	31	45	24
SPOL:					
Moški	73	27	51	31	18
Ženske	63	37	13	57	30
IZOBRAZBA:					
Srednja šola ali manj	68	32	33	40	26
Več kot srednja šola	68	32	0	100	0
STAROST:					
10 – 14 let	60	40	32	68	0
15 – 19 let	67	33	100	0	0
20 – 24 let	100	0	29	14	58
25 – 29 let	64	36	0	43	57
30 – 39 let	86	14	0	82	18
40 – 49 let	43	57	81	19	0
50 – 59 let	62	38	0	71	29
60 – 65 let	-	-	-	-	-
66 – 75 let	-	-	-	-	-
ZAPOSLENOST:					
Vodilni v podjetju	-	-	-	-	-
Lastnik podjetja, samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik,...)	80	20	29	71	0
Obrtnik, samostojni podjetnik	-	-	-	-	-
Uradnik, pisarniški delavec	66	34	9	56	35
Nezaposlen	100	0	100	0	0
Upokojenec	0	100			
Osnovnošolec	60	40	32	68	0
Srednješolec	67	33	100	0	0
Študent	100	0	0	100	0
Drugo (delavec, gospodinja, kmet)	66	34	22	25	53
REGIJA:					
Osrednja slovenska	63	37	47	31	22
Štajerska in Pomurje	72	28	34	54	13
Savinjska regija in Zasavje	46	54	100	0	0
Gorenjska	58	42	0	68	32
Goriška in obalno kraška regija	81	19	0	23	77
Dolenjska in Posavje	100	0	100	0	0
ZNANJE ANGLEŠČINE					
ne znam	32	68	0	100	0
zelo malo znam	29	71	0	100	0
delno znam	75	25	48	18	34
v glavnem znam	77	23	21	65	14
znam tekoče	77	23	27	37	36
RAČUNALNIŠKE REVIE					
nikoli	37	63	51	20	29
zelo redko	67	33	9	55	36
včasih	100	0	26	55	19
pogosto	58	42	46	54	0
redno	100	0	100	0	0

2.2.2. Gospodinjstva z računalnikom, ki ga anketirani osebno ne uporablja

Manj kot desetina anketiranih, ki v gospodinjstvu imajo računalnik, vendar ga anketiranec osebno ne uporablja, je razmišljala o uporabi interneta od doma.

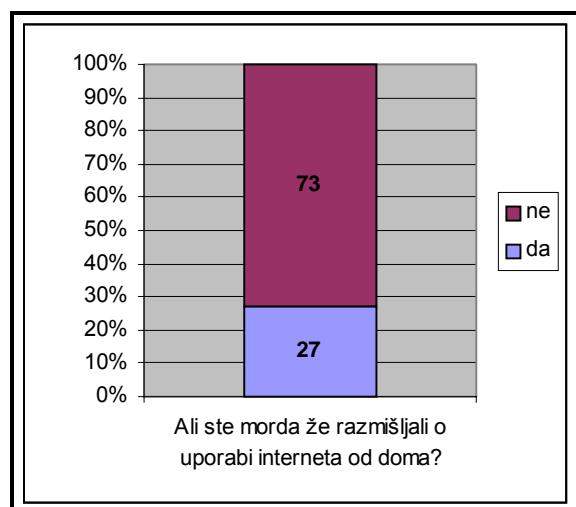
Slika 9: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, kjer anketirani osebno ne uporablja računalnika (junij 2001, n=39)

Tabela 15: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, kjer anketirani osebno ne uporablja računalnika (junij 2001, n=21)

Pa ste razmišljali tudi o uporabi interneta od doma?	frekvenca (n)	delež (%)
da	2	10
ne	19	90
skupaj	21	100

2.2.3. Gospodinjstva, ki ne posedujejo osebnega računalnika

Dobra četrtina anketiranih, ki v gospodinjstvu nimajo računalnika, je že razmišljala o uporabi interneta od doma.

Slika 10: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika (junij 2001, n=163)

Tabela 16: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika (junij 2001, n=163)

Ali ste morda že razmišljali o uporabi interneta od doma?	frekvenca (n)	delež (%)
da	45	27
ne	119	73
skupaj	163	100

Petina anketiranih, ki v gospodinjstvu nima osebnega računalnika, vendar razmišlja o uporabi interneta od doma, si namerava dostop omisliti v roku pol leta.

Tabela 17: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika (junij 2001, n=45)

Rekli ste, da vas zanima uporaba interneta od doma. Pa morda nameravate nabaviti dostop od doma v naslednjih 6 mesecih?	frekvenca (n)	delež (%)
da	10	22
ne	29	66
ne vem	6	12
skupaj	45	100

Iz tabele npr. razberemo, da je polovica osnovnošolcev, ki v gospodinjstvu še nimajo računalnika, že razmišljalo o uporabi interneta, od tega jih petina namerava nabaviti dostop v roku pol leta.

Tabela 18: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki nimajo osebnega računalnika, glede na (sociodemografske) značilnosti respondentov (junij 2001)

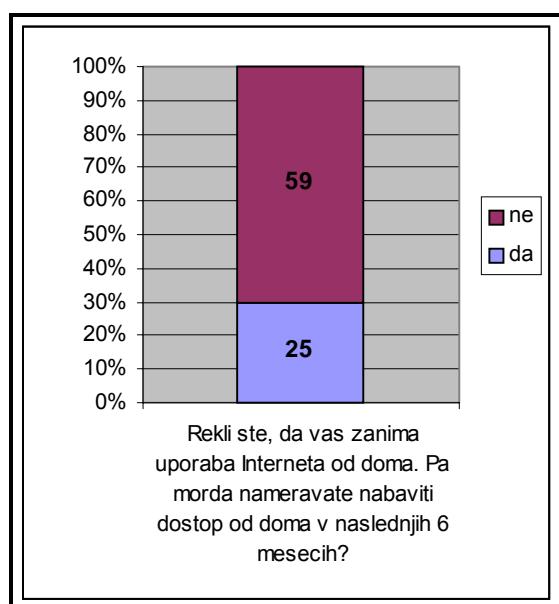
Gospodinjstva, ki nimajo računalnika	Ali ste morda že razmišljali o uporabi interneta od doma?		Pa morda nameravate nabaviti dostop od doma v naslednjih 6 mesecih?		
	da	ne	da	ne	ne vem
SKUPAJ	27	73	22	66	12
SPOL:					
Moški	29	71	28	59	12
Ženske	26	74	17	71	13
IZOBRAZBA:					
Srednja šola ali manj	27	73	23	64	13
Več kot srednja šola	18	82	-	100	-
STAROST:					
10 – 14 let	60	40	22	55	23
15 – 19 let	31	69	71	29	-
20 – 24 let	76	24	-	100	-
25 – 29 let	61	39	42	58	-
30 – 39 let	45	55	20	49	32
40 – 49 let	29	71	29	71	-
50 – 59 let	21	79	-	86	14
60 – 65 let	-	100	-	-	-
66 – 75 let	3	97	-	100	-
ZAPOSLENOST:					
Vodilni v podjetju	68	32	100	-	-
Lastnik podjetja, samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik,...)	38	62	38	62	-
Obrtnik, samostojni podjetnik	-	-	-	-	-
Uradnik, pisarniški delavec	54	46	-	100	-
Nezaposlen	45	55	-	56	44
Upokojenec	5	95	-	100	-
Osnovnošolec	54	46	22	55	23
Srednješolec	35	65	71	29	-
Študent	100	-	-	100	-
Drugo (delavec, gospodinja, kmet)	33	67	22	63	15
REGIJA:					
Osrednja slovenska	16	84	19	62	19
Štajerska in Pomurje	36	64	34	61	5
Savinjska regija in Zasavje	37	63	10	75	16
Gorenjska	50	50	-	72	28
Goriška in obalno kraška regija	12	88	50	50	-
Dolenjska in Posavje	5	95	-	100	-
ZNANJE ANGLEŠČINE					
ne znam	12	88		90	10
zelo malo znam	31	69	32	36	32
delno znam	50	50	20	80	-
v glavnem znam	43	57	40	-	60
znam tekoče	36	64	67	33	-
RAČUNALNIŠKE REVIE					
nikoli	17	83	21	67	12
zelo redko	43	57	20	63	17
včasih	69	31	21	79	-
pogosto	49	51	49	-	51
redno	100	-	-	100	-

2.2.4. Podrobne nakupne namere v gospodinjstvih brez dostopa

Četrtnina vseh anketiranih, ki še nimajo dostopa do interneta od doma – jih pa to zanima – namerava dostop nabaviti v roku pol leta. Na vprašanje so odgovarjale osebe:

- ♦ ki nimajo osebnega računalnika v gospodinjstvu,
- ♦ ki imajo osebni računalnik v gospodinjstvu, a ga osebno ne uporabljajo in
- ♦ ki imajo osebni računalnik v gospodinjstvu in ga tudi uporabljajo, a nimajo dostopa do interneta in so že razmišljali o uporabi interneta od doma.

V nadaljevanju za vse tri skupine prikazujemo strukturo nakupnih namer.

Slika 11: Načrtovanje dostopa v gospodinjstvih brez priključka, ki jih dostop do interneta zanima (junij 2001, n=73)

Večina anketiranih, ki še nimajo dostopa do interneta od doma in nameravajo dostop nabaviti v roku pol leta, si bo najbolj verjetno omislila navadni klicni dostop.

Tabela 19: Način dostopa do interneta v gospodinjstvih, ki še nimajo dostopa do interneta, a ga nameravajo nabaviti v roku pol leta (junij 2001, n=18)

	1 - sploh ni verjetno	2 - malo verjetno	3 - verjetno	4 - dokaj verjetno	5 - zagotovo	ne vem	skupaj	pov. ocena	n	std. napaka
navadna klicni dostop	1	-	3	6	5	3	18	4,0	15	0,27
ISDN dostop	3	1	2	4	5	3	18	3,5	15	0,40
kabelski dostop	7	1	1	3	4	3	18	2,7	15	0,45
ADSL dostop	5	1	3	1	4	5	18	2,9	14	0,46

Dobra tretjina moških, ki še nimajo dostopa do interneta od doma in so o tem že razmišljali, namerava dostop nabaviti v roku pol leta, najverjetneje navadni klicni dostop.

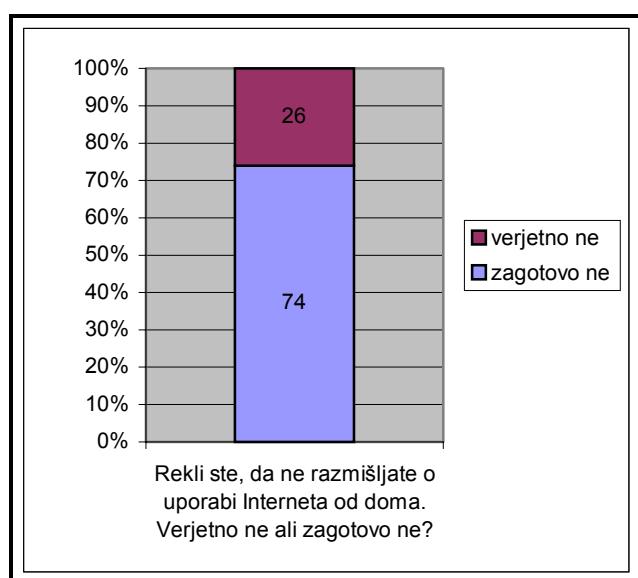
Tabela 20: Potencialna uporaba interneta v gospodinjstvih, ki še nimajo dosta do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73) in način dosta do interneta v gospodinjstvih, ki še nimajo dosta do interneta, a ga nameravajo nabaviti v roku pol leta (junij 2001, n=18)

Anketirani, ki so že razmišljali o dostopu do interneta od doma	Rekli ste, da vas zanima uporaba Interneta od doma. Pa morda nameravate nabaviti dosta od doma v naslednjih 6 mesecih?			Rekli ste, da nameravate v roku pol leta nabaviti dosta do interneta. Kakšnega? (1 – sploh ni verjetno, 5- zagotovo)			
	da	ne	ne vem	navadni klicni dosta	ISDN dosta	kabelski dosta	ADSL dosta
SKUPAJ	25	59	16	4,0	3,5	2,7	2,9
SPOŁ:							
Moški	36	50	14	4,1	3,2	2,9	3,3
Ženske	16	65	18	3,8	3,9	2,5	2,2
IZOBRAZBA:							
Srednja šola ali manj	27	56	17	4,0	3,5	2,7	2,9
Več kot srednja šola	0	100	0				
STAROST:							
10 – 14 let	26	61	13	5,0	5,0	5,0	5,0
15 – 19 let	87	13	0	3,1	4,1	1,8	2,1
20 – 24 let	15	54	31	4,0	3,0	1,0	3,0
25 – 29 let	30	54	16	3,5	3,5	2,5	1,0
30 – 39 let	12	62	25	5,0	1,0	3,0	1,0
40 – 49 let	42	58	0	4,5	3,5	3,9	4,1
50 – 59 let	5	77	18	5,0	1,0	1,0	1,0
60 – 65 let							
66 – 75 let	0	100	0				
ZAPOSLENOST:							
Vodilni v podjetju	100	0	0				
Lastnik podjetja, samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik,...)	31	69	0	3,9	3,2	2,8	2,8
Obrotnik, samostojni podjetnik							
Uradnik, pisarniški delavec	8	73	19	5,0	1,0	1,0	1,0
Nezaposlen	27	41	33	5,0	4,0	1,0	4,0
Upokojenec	0	100	0				
Osnovnošolec	26	61	13	5,0	5,0	5,0	5,0
Srednješolec	87	13	0	3,1	4,1	1,8	2,1
Študent	0	100	0				
Drugo (delavec, gospodinja, kmet)	21	55	24	4,2	3,0	3,3	2,9
REGIJA:							
Osrednja slovenska	35	46	19	4,6	2,4	1,6	1,8
Štajerska in Pomurje	34	58	8	3,7	4,0	2,8	3,2
Savinjska regija in Zasavje	20	66	14	4,6	2,7	4,6	3,3
Gorenjska	0	71	29				
Goriška in obalno kraška regija	18	40	42				
Dolenjska in Posavje	25	75	0				
ZNANJE ANGLEŠČINE							
ne znam	0	91	9				
zelo malo znam	31	42	27	4,4	3,0	3,7	2,6
delno znam	29	60	11	4,1	3,1	2,6	3,4
v glavnem znam	25	54	21	3,3	3,7	1,3	2,0
znam tekoče	39	36	25	4,0	5,0	3,0	3,0
RAČUNALNIŠKE REVJE							
nikoli	25	61	13	3,8	3,7	2,4	2,6
zelo redko	15	59	26	3,9	2,7	4,0	2,5
včasih	23	69	8	4,1	3,5	2,0	2,6
pogosto	47	24	29	3,0	4,0	2,0	3,0
redno	74	26	0	4,4	3,9	2,7	3,9

Oglejmo si vse štiri skupine, ki ne razmišljajo o uporabi interneta in smo jih obravnavali v prejšnjih razdelkih. Na vprašanje so odgovarjale osebe:

- ♦ ki nimajo osebnega računalnika v gospodinjstvu,
- ♦ ki imajo v osebni računalnik v gospodinjstvu, a ga osebno ne uporabljajo,
- ♦ ki imajo osebni računalnik v gospodinjstvu in ga tudi uporabljajo, a nimajo dostopa do interneta in
- ♦ ki imajo osebni računalnik in dostop do interneta v gospodinjstvu in uporabljajo osebni računalnik, ne uporabljajo pa interneta in ne razmišljajo o uporabi interneta od doma.

Zgoraj opredeljene osebe, ki ne razmišljajo o uporabi interneta – teh je v slovenski populaciji okoli tretjina ($34=164/292$) - smo vprašali o trdnosti njihovega stališča. Izkaže se, da je tri četrtine v svojem mnenju povsem prepričanih. Četrtnina slovenske populacije v starostnem razredu 10-75 let je torej prepričana, da interneta od doma ne bodo uporabljali.

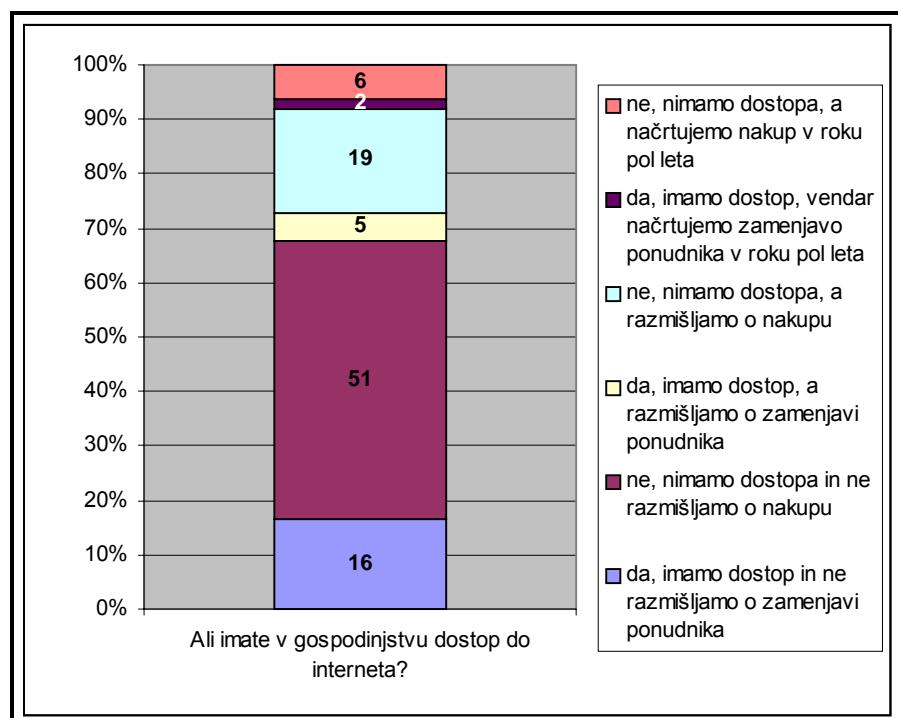
Slika 12: Potencialna uporaba interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo (junij 2001, n=164)

Tabela 21: Potencialna uporaba interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo (junij 2001, n=164)

Rekli ste, da ne razmišljate o uporabi interneta od doma. Verjetno ne ali zagotovo ne?	frekvenca (n)	delež (%)
zagotovo ne	118	72
verjetno ne	41	25
ne vem	4	3
skupaj	164	100

2.2.5. Sumarni pregled nakupnih namer

Če povzamemo: skoraj tretjina (32%) slovenskih gospodinjstev razmišlja o nakupu priklučka za dostop do interneta od doma oziroma o zamenjavi ponudnika, od tega 8 odstotkov gospodinjstev to načrtuje v roku pol leta.

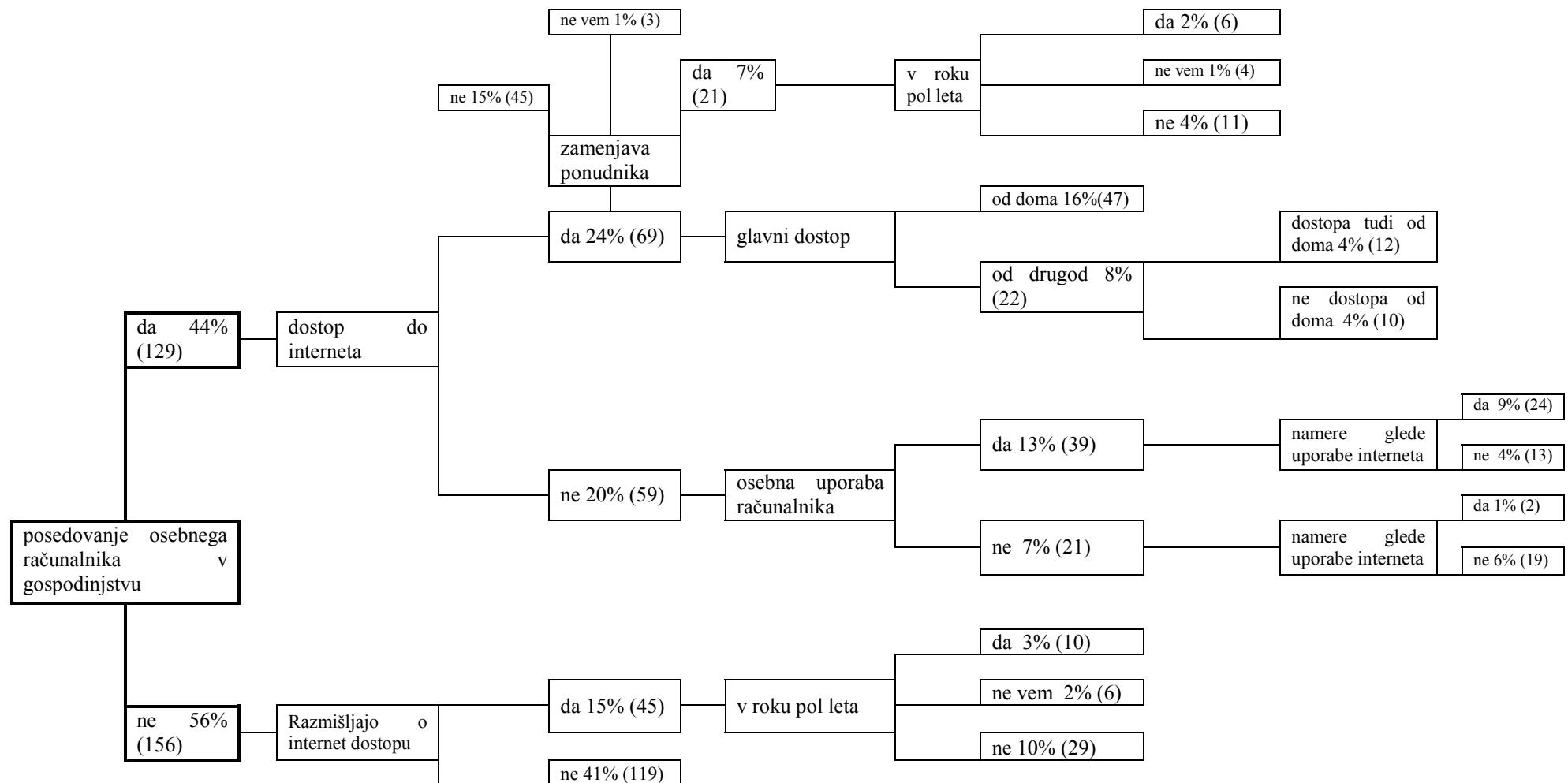

Slika 13: Nakupne namere glede dostopa do interneta od doma (junij 2001, n=292)

Tabela 22: Nakupne namere glede dostopa do interneta od doma (junij 2001, n=292)

Ali imate v gospodinjstvu dostop do interneta?	delež (%)	frekvenca (n)
da, imamo dostop in ne razmišljamo o zamenjavi ponudnika	16	48
ne, nimamo dostopa in ne razmišljamo o nakupu	51	150
da, imamo dostop, a razmišljamo o zamenjavi ponudnika	5	15
ne, nimamo dostopa, a razmišljamo o nakupu	19	55
da, imamo dostop, vendor načrtujemo zamenjavo ponudnika v roku pol leta	2	6
ne, nimamo dostopa, a načrtujemo nakup v roku pol leta	6	18
skupaj	100	292

Sumarni pregled: Uporaba interneta v slovenskih gospodinjstvih; odstotki predstavljajo delež vseh gospodinjstev (v oklepaju so frekvence)

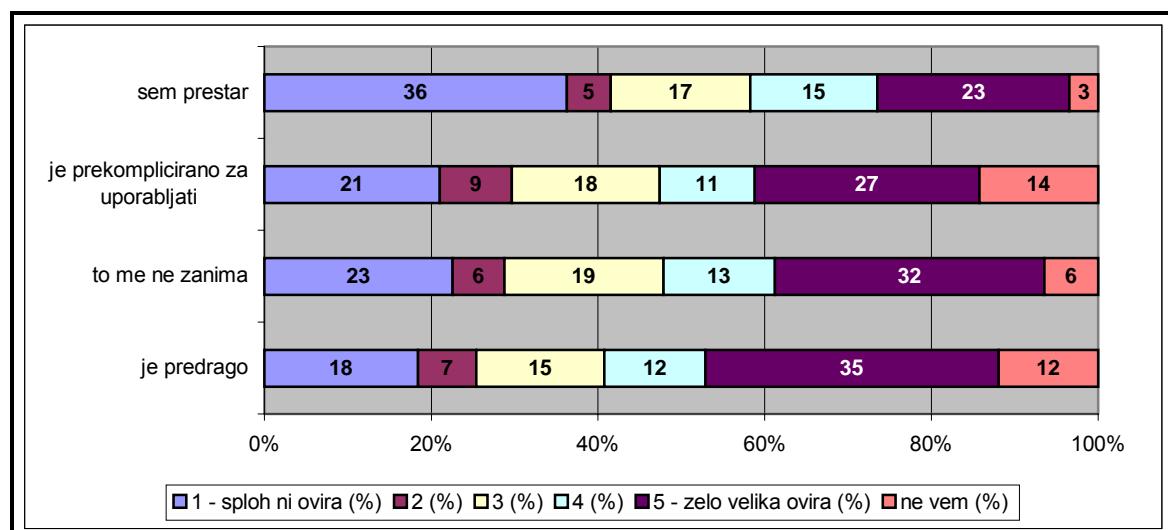

Razpredelnica 1: Uporaba interneta v slovenskih gospodinjstvih

3. OVIRE ZA UPORABO INTERNETA V GOSPODINJSTVIH

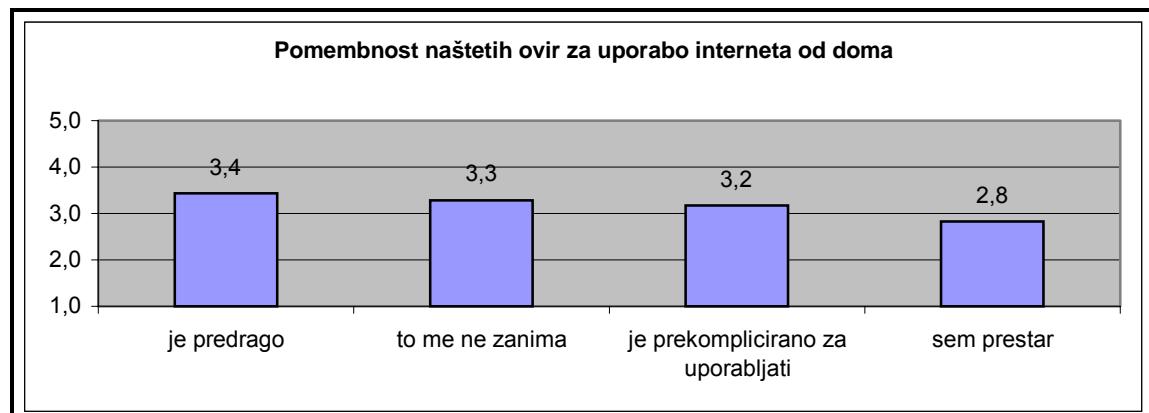
3.1. Gospodinjstva, ki še ne razmišljajo o dostopu do interneta

Oglejmo si najprej skupino, ki v gospodinjstvu ne razmišlja od dostopu do interneta. V anketi so respondenti ocenjevali pomen ovir za nezanimanje za uporabo interneta od doma. Videti je, da zelo veliko oviro predstavljajo stroški uporabe.

Slika 14: Ovire med respondenti, ki interneta ne uporabljajo in ne razmišljajo o uporabi od doma (junij 2001, n=164)

Tudi povprečne ocene podajo enak rezultat; največjo oviro predstavljajo stroški, za njimi pa nezainteresiranost za uporabo interneta. Vse štiri navedene ovire so seveda subjektivne oziroma spremenljive. Nižanje cen opreme oziroma tekočih stroškov dostopa in bogatenje vsebin lahko spremenita odnos do navedenih ovir. Podobno velja tudi za bolj subjektivne ovire in predsodke (uporaba je komplikirana, za uporabo sem prestar), ki jih je mogoče premagati z informiranjem in izobraževanjem uporabnikov.

Slika 15: Ovire za uporabo interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo in tudi ne razmišljajo o uporabi (junij 2001, n=164)

Oglejmo si še podrobne podskupine respondentov. Ker je tokrat na vprašanje odgovarjalo večje število respondentov, so ocene dokaj natančne, širina intervala zaupanja je v vsako smer le okoli 0,15. Razvidno je, da so subjektivne ovire v manjšini, prevladujejo predvsem ovire zaradi premalo vsebin in visoki stroški. Seveda pa se razlogi močno razlikujejo po podskupinah, tako različne podskupine izpostavljajo različne ovire:

- ženske pogosteje navajajo visoke stroške, nezanimanje in komplikirano uporabo,
- bolj izobraženi izpostavljajo nezanimanje, manj izobraženi pa stroške,
- komplikirano uporabo izpostavljajo tudi najmlajši (do 14 let) in najstarejši (nad 40 let)
- razumljivo je, da relativno malo ovir vidijo računalniško orientirane osebe in angleško govoreči respondenti.

Tabela 23: Ovire za uporabo interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo in tudi ne razmišljajo o uporabi (junij 2001, n=164)

Pomembnost naštetih ovir za uporabo interneta od doma	1 - sploh ni ovira (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 - zelo velike ovira (%)	6 - nemam ovira (%)	skupaj	povp. ocena	n	std. napaka
je predrago	18	7	15	12	35	12	100	3,4	144	0,13
to me ne zanima	23	6	19	13	32	6	100	3,3	153	0,13
je prekomplikirano za uporabljati	21	9	18	11	27	14	100	3,2	140	0,13
sem prestari	36	5	17	15	23	3	100	2,8	158	0,13

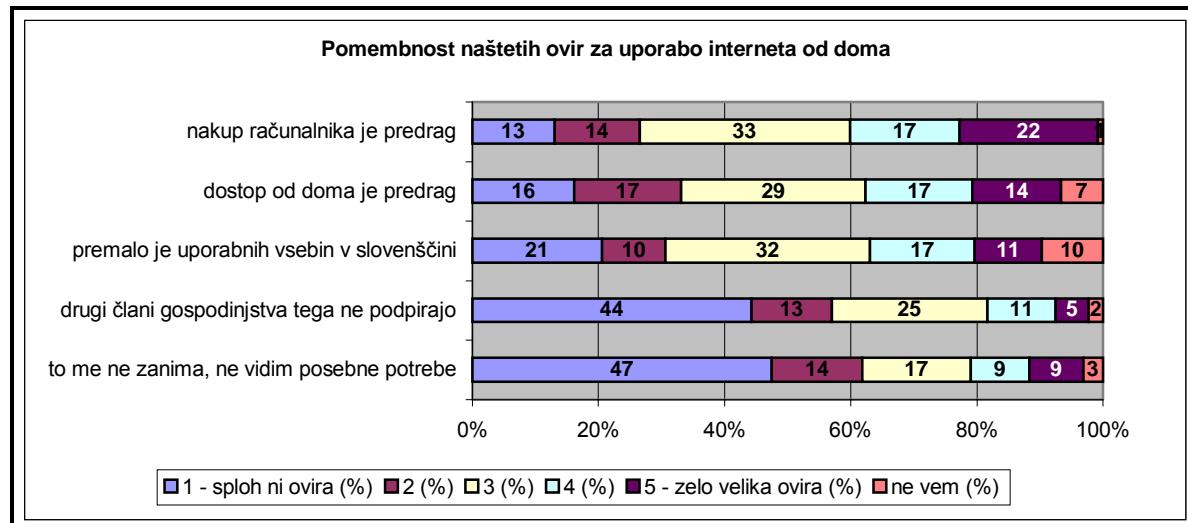
Štiri desetine žensk, ki interneta še ne uporabljajo in tudi ne razmišljajo o tem, zagotovo ne namerava uporabljati interneta od doma, največjo oviro pri uporabi interneta od doma pa jim predstavlja predraga uporaba interneta od doma.

Tabela 24: Potencialna uporaba interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo ter ovire za uporabo interneta med anketiranimi, ki interneta še ne uporabljajo in tudi ne razmišljajo o uporabi (junij 2001, n=164)

	Rekli ste, da ne razmišljate o uporabi interneta od doma. Verjetno ne ali zagotovo ne?			Pomembnost naštetih ovir za vašo neuporabo interneta.			
	zagotovo ne	verjetno ne	ne vem	je predrago	prekomplikirano za uporabljati	sem prestar	to me ne zanima
SKUPAJ	72	25	3	3,4	3,2	2,8	3,3
SPOL:							
Moški	60	37	3	3,2	2,9	2,8	3,2
Ženske	80	18	3	3,6	3,4	2,8	3,3
IZOBRAZBA:							
Srednja šola ali manj	74	23	3	3,5	3,2	2,9	3,3
Več kot srednja šola	40	54	5	2,3	2,8	2,1	2,8
STAROST:							
10 – 14 let	84	16	0	2,4	3,1	1,4	3,0
15 – 19 let	63	37	0	3,0	1,6	1,3	3,1
20 – 24 let	100	0	0	1,8	1,0	2,2	1,8
25 – 29 let	38	62	0	2,1	2,4	1,2	2,7
30 – 39 let	37	55	8	3,3	2,8	1,6	2,9
40 – 49 let	66	34	0	3,7	3,0	2,5	3,2
50 – 59 let	84	16	0	3,3	3,4	3,4	2,9
60 – 65 let	81	11	8	3,7	3,5	3,7	4,1
66 – 75 let	88	9	3	4,3	4,2	4,2	3,8
ZAPOSLENOST:							
Vodilni v podjetju	100	0	0	1,0	1,0	1,0	1,0
Lastnik podjetja, samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik,...)	48	52	0	2,3	2,2	1,9	2,3
Obrtnik, samostojni podjetnik							
Uradnik, pisarniški delavec	52	48	0	3,2	2,2	2,3	2,9
Nezaposlen	75	25	0	4,8	3,6	2,8	2,8
Upokojenec	84	12	4	3,9	3,9	4,1	3,8
Osnovnošolec	81	19	0	2,5	2,9	1,4	3,2
Srednješolec	65	35	0	3,0	1,6	1,4	2,9
Študent							
Drugo (delavec, gospodinja, kmet)	68	29	3	3,4	3,2	2,2	3,1
REGIJA:							
Osrednja slovenska	79	21	0	3,5	3,2	2,6	3,3
Štajerska in Pomurje	76	20	4	3,5	3,2	3,1	3,1
Savinjska regija in Zasavje	69	31	0	3,5	3,2	2,3	3,5
Gorenjska	23	59	18	2,8	1,9	2,4	2,9
Goriška in obalno kraška regija	71	29	0	3,2	3,4	3,1	3,1
Dolenjska in Posavje	80	17	3	3,8	3,5	3,2	3,6
ZNANJE ANGLEŠČINE							
ne znam	85	15	0	3,9	3,9	3,4	3,6
zelo malo znam	67	23	10	3,2	2,8	2,2	3,0
delno znam	55	42	3	3,1	2,4	2,4	3,2
v glavnem znam	44	56	0	1,6	1,8	1,4	1,9
znam tekoče	28	72	0	2,5	1,7	1,7	3,3
RAČUNALNIŠKE REVIE							
nikoli	79	18	4	3,7	3,6	3,0	3,4
zelo redko	51	49	0	2,9	2,2	2,1	2,6
včasih	51	49	0	3,3	2,8	2,9	3,9
pogosto	100	0	0	1,7	2,0	2,2	2,6
redno							

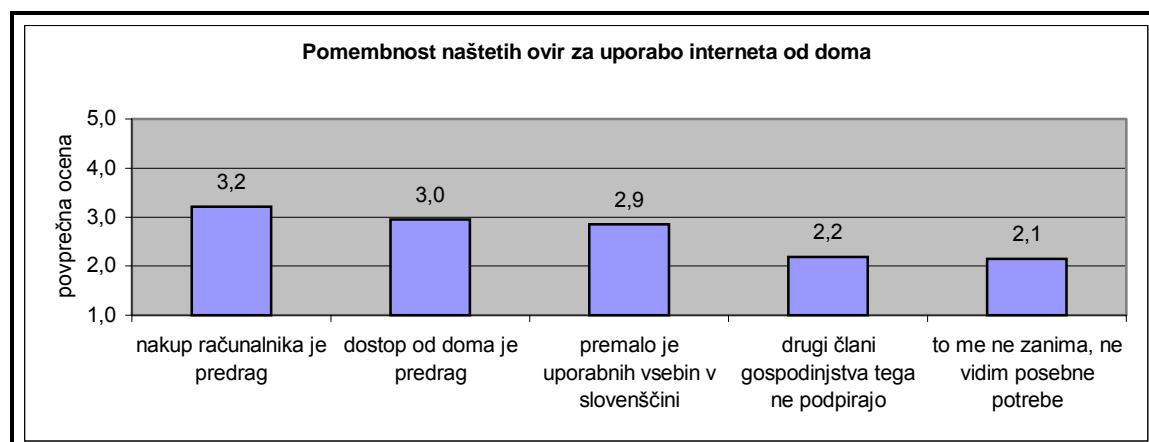
3.2. Gospodinjstva, ki že razmišljajo o dostopu do interneta

Anketirani, ki še nimajo dostopa do interneta od doma, vendar so o tem že razmišljali, so ocenili pomembnost naštetih ovir za uporabo interneta od doma (1 pomeni sploh ni ovira, 5 pa zelo velika ovira). Največji delež (22%) anketiranih meni, da je zelo velika ovira predrag osebni računalnik.

Slika 16: Pomembnost ovir med respondenti, ki še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73)

Tudi v povprečju so anketirani kot največjo oviro za uporabo interneta od doma ocenili predrag nakup računalnika, študenti pa navajajo tudi nerazumevanje ostalih članov.

Slika 17: Pomembnost ovir med respondenti, ki še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73)

Tabela 25: Pomembnost ovir med respondenti, ki še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73)

Pomembnost naštetih ovir za uporabo interneta od doma	1 - sploh ni ovira (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 - zelo velika ovira (%)	ne vem (%)	skupaj	povp. ocena	n	std. napaka
nakup računalnika je predrag	13	14	33	17	22	1	100	3,2	72	0,15
dostop od doma je predrag	16	17	29	17	14	7	100	3,0	68	0,16
premalo je uporabnih vsebin v slovenščini	21	10	32	17	11	10	100	2,9	66	0,16
drugi člani gospodinjstva tega ne podpirajo	44	13	25	11	5	2	100	2,2	71	0,15
to me ne zanima, ne vidim posebne potrebe	47	14	17	9	9	3	100	2,1	70	0,16

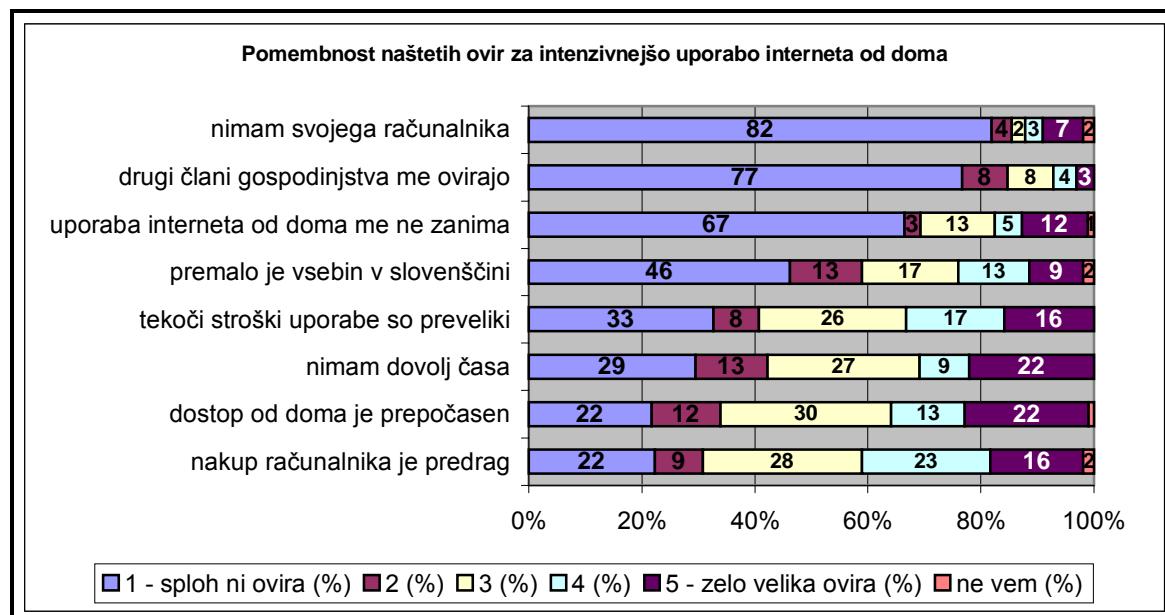
Študentom, ki nimajo dostopa do interneta od doma, a so o tem že razmišljali, največjo oviro predstavljajo drugi člani gospodinjstva, osebam z manj kot srednješolsko izobrazbo pa se zdi največja ovira predlag nakup računalnika.

Tabela 26: Pomembnost ovir za uporabo interneta od doma, kjer še nimajo dostopa do interneta, a jih zanima (junij 2001, n=73)

Pomembnost ovir za uporabo interneta od doma, v gospodinjstvih, ki še nimajo interneta, a jih zanima (1 – sploh ni ovira, 5 – zelo velika ovira)	dostop od doma je predlag	nakup računalnika je predlag	drugi člani gospodinjstva tega ne podpirajo	pre malo uporabnih vsebin slovenščini	je to me ne zanima, ne vidim posebne potrebe
SKUPAJ	3,0	3,2	2,2	2,9	2,1
SPOL:					
Moški	2,9	2,9	2,3	2,7	2,0
Ženske	3,0	3,4	2,1	3,0	2,2
IZOBRAZBA:					
Srednja šola ali manj	3,0	3,2	2,1	2,9	2,1
Več kot srednja šola	2,1	2,6	2,7	2,1	2,0
STAROST:					
10 – 14 let	2,2	2,5	2,1	2,0	2,5
15 – 19 let	3,3	3,1	2,4	3,6	2,0
20 – 24 let	2,8	2,8	2,9	2,4	2,3
25 – 29 let	2,3	2,8	1,4	2,5	1,7
30 – 39 let	2,8	3,4	1,8	3,4	2,4
40 – 49 let	4,1	4,0	2,5	3,2	1,9
50 – 59 let	2,8	3,5	2,6	2,5	1,9
60 – 65 let	-	-	-	-	-
66 – 75 let	3,0	3,0	1,0	4,0	2,0
ZAPOSLENOST:					
Vodilni v podjetju	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0
Lastnik podjetja, samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik,...)	3,2	3,3	2,9	2,5	2,8
Obrtnik, samostojni podjetnik	-	-	-	-	-
Uradnik, pisarniški delavec	3,2	3,1	1,9	2,5	1,8
Nezaposlen	4,1	4,4	1,0	4,0	1,0
Upokojenec	3,0	3,0	2,3	3,5	2,6
Osnovnošolec	2,2	2,5	2,1	2,0	2,5
Srednješolec	3,3	3,1	2,4	3,6	2,0
Študent	2,6	2,5	3,1	2,9	2,5
Drugo (delavec, gospodinja, kmet)	2,8	3,4	2,2	3,2	2,2
REGIJA:					
Osrednja slovenska	3,2	3,1	2,6	3,3	2,7
Štajerska in Pomurje	2,9	3,1	2,5	2,7	1,9
Savinjska regija in Zasavje	3,1	3,7	1,5	3,1	2,0
Gorenjska	2,7	3,7	2,0	2,9	1,8
Goriška in obalno kraška regija	3,0	2,4	1,0	2,7	2,7
Dolenjska in Posavje	2,6	2,8	3,3	2,4	2,9
ZNANJE ANGLEŠČINE					
ne znam	3,2	3,8	2,3	2,9	2,1
zelo malo znam	3,2	3,7	2,4	3,8	2,5
delno znam	3,0	3,2	2,2	2,7	1,8
v glavnem znam	2,6	2,7	2,1	2,5	2,2
znam tekoče	2,2	2,0	1,7	2,7	3,0
RAČUNALNIŠKE REVJE					
nikoli	3,0	3,2	2,0	3,0	2,1
zelo redko	3,1	3,4	2,0	3,1	2,2
včasih	2,8	3,2	2,5	2,5	2,1
pogosto	2,2	1,3	1,5	2,7	1,4
redno	3,2	3,8	3,6	2,4	3,5

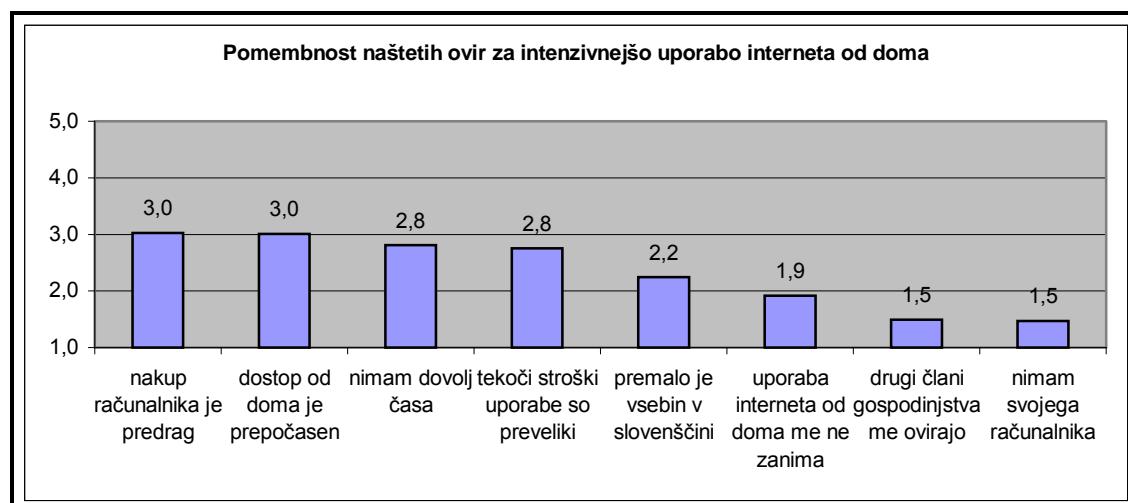
3.3. Gospodinjstva z dostopom do interneta

Za največ anketiranih, ki imajo dostop do interneta v gospodinjstvu, predstavlja zelo veliko oviro za intenzivnejšo uporabo interneta prepočasen dostop in pomanjkanje časa.

Slika 18: Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69)

V povprečju največjo oviro predstavlja predrag nakup računalnika in prepočasen dostop, najmanjšo oviro pa drugi člani gospodinjstva in posedovanje lastnega računalnika.

Slika 19: Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69)

Tabela 27: Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69)

Pomembnost naštetih ovir za uporabo interneta od doma	1 - sploh ni ovira (%)	2 (%)	3 (%)	4 (%)	5 - zelo velika ovira (%)	ne vem (%)	skupaj	povp. ocena	n	std. napaka
nakup računalnika je predrag	22	9	28	23	16	2	100	3,0	68	0,17
dostop od doma je prepočasen	22	12	30	13	22	1	100	3,0	68	0,17
nimam dovolj časa	29	13	27	9	22	0	100	2,8	69	0,18
tekoči stroški uporabe so preveliki	33	8	26	17	16	0	100	2,8	69	0,18
premalo je vsebin v slovenščini	46	13	17	13	9	2	100	2,2	68	0,17
uporaba interneta od doma me ne zanima	67	3	13	5	12	1	100	1,9	68	0,17
drugi člani gospodinjstva me ovirajo	77	8	8	4	3	0	100	1,5	69	0,12
nimam svojega računalnika	82	4	2	3	7	2	100	1,5	68	0,14

Moški, ki imajo dostop do interneta od doma, bi najverjetneje internet uporabljali več, če bi imeli hitrejši dostop, ženske pa, če bi bili računalniki cenejši. Osebam z več kot srednješolsko izobrazbo največjo oviro pri intenzivnejši uporabi interneta od doma predstavlja pomanjkanje časa.

Tabela 28: Ovire za intenzivnejo uporabo interneta med anketiranimi, ki imajo v gospodinjstvu dostop do interneta (junij 2001, n=69)

Ovire za intenzivnejšo uporabo interneta	nimam svojega PCja	nimam dovolj časa	drugi člani gospodinjstva me ovirajo	tekoči stroški uporabe so preveliki	dostop od doma je prepočasen	nakup PCja je predrag	premalo je vsebin v slovenščini	uporaba interneta od doma me ne zanima
SKUPAJ	1,5	2,8	1,5	2,8	3,0	3,0	2,2	1,9
SPOL:								
Moški	1,2	2,9	1,4	2,7	3,2	2,9	2,2	1,9
Ženske	2,0	2,7	1,7	2,9	2,7	3,2	2,3	2,0
IZOBRAZBA:								
Srednja šola ali manj	1,5	2,6	1,5	2,7	2,9	2,9	2,4	1,7
Več kot srednja šola	1,3	3,5	1,3	3,0	3,4	3,4	1,9	2,5
STAROST:								
10 – 14 let	3,7	1,9	3,7	3,7	3,1	4,6	3,1	1,9
15 – 19 let	1,8	2,3	1,6	2,8	3,2	3,2	2,3	1,6
20 – 24 let	1,7	3,3	1,5	2,4	3,4	2,7	1,7	1,1
25 – 29 let	1,1	2,9	1,4	3,5	3,4	4,3	1,2	2,5
30 – 39 let	1,3	2,9	1,4	2,3	3,0	2,8	2,6	2,2
40 – 49 let	1,0	3,0	1,4	2,8	2,4	2,6	2,6	1,3
50 – 59 let	1,7	2,6	1,0	2,7	1,7	1,8	2,9	2,3
60 – 65 let	1,0	2,3	1,0	3,9	4,1	2,3	2,3	3,9
66 – 75 let								
ZAPOSLENOST:								
Vodilni v podjetju	1,0	3,5	2,2	2,2	2,2	2,2	1,0	2,2
Lastnik podjetja, samozaposleni strokovnjak (odvetnik, zdravnik,...)	1,1	3,9	1,2	3,1	3,3	3,8	1,9	2,3
Obrotnik, samostojni podjetnik	1,0	3,0	1,0	2,1	2,4	1,0	3,7	1,0
Uradnik, pisarniški delavec	1,0	2,3	1,2	2,8	2,4	2,4	2,0	1,8
Nezaposlen	1,0	1,0	1,0	2,0	5,0	5,0	1,0	1,0
Upokojenec	1,8	2,1	1,4	2,9	3,2	2,5	1,9	4,3
Osnovnošolec	2,8	2,0	2,8	3,7	3,3	4,2	3,3	1,6
Srednješolec	1,9	2,3	1,7	2,7	3,2	3,1	2,3	1,7
Študent	1,8	2,8	1,5	3,2	3,6	3,4	1,8	1,4
Drugo (delavec, gospodinja, kmet)	1,3	3,2	1,4	2,3	2,6	2,9	2,9	2,0
REGIJA:								
Osrednja slovenska	1,5	2,8	1,4	2,4	2,8	2,8	1,8	1,8
Štajerska in Pomurje	1,3	2,3	1,7	2,3	2,9	3,1	2,5	1,7
Savinjska regija in Zasavje	2,3	2,8	1,8	3,2	3,6	3,5	2,9	1,3
Gorenjska	1,2	3,1	1,4	3,8	3,6	2,9	2,5	1,9
Goriška in obalno kraška regija	1,0	3,2	1,0	2,9	3,6	3,3	1,3	3,8
Dolenjska in Posavje	1,1	2,8	1,5	2,8	2,1	3,3	2,8	2,3
ZNANJE ANGLEŠCINE								
ne znam	1,5	3,8	1,0	3,1	2,0	1,8	2,8	2,8
zelo malo znam	1,8	2,3	1,9	2,5	2,2	2,7	3,7	2,0
delno znam	1,5	3,1	1,4	2,9	3,3	3,5	2,2	2,0
v glavnem znam	1,3	2,3	1,4	3,0	2,9	3,2	1,9	1,8
znam tekoče	1,4	3,0	1,7	2,1	3,8	2,7	1,8	1,6
RACUNALNIŠKE REVJE								
nikoli	1,8	2,8	1,4	2,6	2,8	2,8	2,7	2,0
zelo redko	1,6	2,9	1,6	2,3	2,8	3,2	2,0	2,2
včasih	1,1	3,1	1,2	3,0	3,1	2,8	2,5	1,7
pogosto	1,4	2,6	2,1	3,3	3,6	3,0	1,6	1,8
redno	1,0	1,4	1,2	3,4	3,2	4,0	1,5	1,0
POGOSTOST UPORABE								
večkrat dnevno	1,3	3,0	1,7	3,1	3,9	3,4	1,9	1,7
skoraj vsak dan	1,1	2,8	1,3	1,9	3,2	2,8	2,1	1,5
nekajkrat tedensko	1,6	2,7	1,5	2,8	3,0	3,2	2,3	2,1
nekajkrat mesečno	1,4	3,0	1,2	3,3	3,0	2,8	2,0	1,6
manj kot 1 krat na mesec	1,0	3,0	1,0	1,0	1,0	5,0	1,0	1,0

3.4. Sumarni pregled

V spodnji razpredelnici so zbrane ovire za uporabo interneta, glede na različne kategorije. Anketirani, ki o uporabi interneta od doma še niso razmišljali, so višje ocenili trditev, da v tem ne vidijo posebne potrebe, znotraj te kategorije pa so izjavo najvišje ocenili anketirani, ki v gospodinjstvu nimajo osebnega računalnika ali ga osebno ne uporabljajo. Predrag dostop do interneta od doma se zdi največja ovira anketiranim, ki v gospodinjstvu nimajo računalnika in še niso razmišljali o uporabi interneta od doma.

Pomembnost naštetih ovir za uporabo interneta od doma (1 – sploh ni ovira, 5 – zelo velika ovira)	anketirani brez dostopa do interneta od doma in o tem tudi ne razmišlja								anketirani brez dostopa do interneta od doma, vendar ga to zanima								anketirani dostopa do interneta od doma	
	v gospodinjstvu nimajo osebnega računalnika		v gosp. imajo računalnik, vendar ga anketirani osebno ne uporablja		v gosp. imajo računalnik, anketirani ga osebno uporablja		v gosp. imajo računalnik, anketirani ga osebno uporablja, imajo internet		v gospodinjstvu nimajo osebnega računalnika		v gosp. imajo računalnik, vendar ga anketirani osebno ne uporablja		v gosp. imajo računalnik, anketirani ga osebno uporablja					
	n	povp. ocena	n	povp. ocena	n	povp. ocena	n	povp. ocena	n	povp. ocena	n	povp. ocena	n	povp. ocena	n	povp. ocena		
to me ne zanima, ne vidim posebne potrebe	111	3,3	26	3,3	12	3,2	4	2,2	42	2,0	2	3,2	26	2,3	68	1,9		
dostop od doma je predrag, tekoči stroški uporabe so preveliki	105	3,7	23	2,5	12	3,3	4	3,2	41	2,9	2	3,3	25	3,0	69	2,8		
nakup računalnika je predrag	-	-	-	-	-	-	-	-	44	3,5	2	1,5	26	2,9	68	3,0		
drugi člani gospodinjstva tega ne podpirajo, me ovirajo	-	-	-	-	-	-	-	-	43	2,3	2	2,0	26	2,1	69	1,5		
premalo je uporabnih vsebin v slovenščini	-	-	-	-	-	-	-	-	37	3,1	2	3,0	26	2,5	68	2,2		
je prekomplikirano za uporabljati	101	3,5	22	2,6	12	1,8	4	2,5	-	-	-	-	-	-	-	-		
sem prestar	114	3,1	27	2,5	12	1,6	4	1,2	-	-	-	-	-	-	-	-		
nimam svojega računalnika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68	1,5	
nimam dovolj časa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	2,8	
dostop od doma je prepočasen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	68	3,0	

Razpredelnica 2: Ovire za uporabo interneta od doma (junij 2001)